

DANSK PSYKOTERAPEUTISK SELSKAB FOR PSYKOLOGER
SELSKAB I DANSK PSYKOLOG FORENING

Sommerbrev 2016

DPSPS INTERNATIONALE SEMINAR I KØBENHAVN
FREDAG 7. OKTOBER 2016

EVIDENS – ZEITGEIST ELLER SANDHED ?

*HVORDAN PÅVIRKER EVIDENSKRAV:
PSYKOTERAPIENS EVOLUTION? PATIENTBEHANDLINGEN?
PSYKOLOGEN? VIDENSUDVIKLINGEN?*

Prof B Zachariae

Prof M H Rønnestad

Lektor PhD S Poulsen

PhD V.B. Ekroll

Filosof A.F. Jensen

DPSP Update

Juni 2016

Kære medlem af Dansk Psykoterapeutisk Selskab for Psykologer

Ved selskabets generalforsamling i Odense blev Karen Aursand valgt ind i bestyrelsen. Samtidig var det et farvel til Werner Regli som ikke genopstillede. Werner Regli var formand for DPSP i 2004-2007 og har som formand og bestyrelsesmedlem været usædvanlig aktiv, visionær og nyskabende for selskabets organisation og aktiviteter, på måder der har sat dybe spor. Samtidig har Werner Regli været med til at kurssætte Dansk Psykolog Forening delvist med udspring i DPSP. Werner Regli fortsætter som medlem af DPSP's Medietek-udvalg og Online-udvalg.

DPSP's hørings svar om Sundhedsstyrelsens Nationale Kliniske Retningslinje for OCD fik konsekvens. Ind kom eksempelvis begrebet *psykisk lidelse* til fordel for *psykisk sygdom* og eksempelvis begrebet *psykiatrisk diagnose* røg på vores anbefaling ud til fordel for *psykisk eller adfærdsmæssig diagnose* – eller kort benævnt - *mental diagnose*. Sundhedsstyrelsens retningslinje kommer hermed i overensstemmelse med WHO's definition på psykisk lidelse. Begrebet *førstevalgsterapi* blev nedtonet i de fremadrettede anbefalinger og bør efter vores opfattelse helt udgå da det er misvisende. Det snævre psykoterapibegreb i retningslinjen lykkedes det i denne omgang ikke at få rettet op på.

For nylig har DPSP afgivet hørings svar angående en ny national retningslinje (NKR) for non-farmakologisk behandling af depression. Hørings svaret kan ses på vores hjemmeside og den endelige NKR er netop udkommet. Trods væsentlige svagheder, vurderer vi retningslinjen som et fremskridt for psykoterapien i Danmark, idet kognitiv adfærdsorienteret psykoterapi, korttids psykodynamisk psykoterapi samt interpersonel psykoterapi indgår på lige fod som evidensbaserede, anbefalede behandlingsformer ved depression. Myndighedernes udmeldinger former sig - med mange års forsinkelse - bedre efter evidensen.

DPSP afholdt i efteråret internationalt seminar om ISTDP med Jon Frederickson. Se Irene Christiansens flotte reportage www.dp.dk/p-psykologernes-fagmagasin/konferenceartikler/intensiv-dynamisk-korttidsterapi/

I 2016 satser vi stort på det internationale seminar i København. Under temaet *Evidens – sandhed eller Zeitgeist*, har vi samlet et toptunet panel af udenlandske og danske foredragsholdere indenfor psykologi og filosofi.

Vi glæder os til at se dig!

Klaus Pedersen
Formand f. DPSP

2. September 2016 i København

Introduktion til Theraplay - en behandlingsmetode rettet mod forældre-barn samspillet

Ved Psykolog Charlotte Hagmund Hansen

Theraplay er en terapeutisk metode, der har sit teoretiske udgangspunkt i tilknytningsteorien. I Danmark suppleres det teoretiske grundlag med den neuroaffektive udviklingspsykologi, hvilket har beriget metoden med en bredere forståelse af indlevelse og sensitiv regulering.

Theraplay er en energifyldt, legende og glædesfyldt metode, der søger at støtte barnet i at opleve den magiske verden som barndommen bør være. Det legende univers hjælper børn og forældre til fysisk og følelsesmæssig tæthed og støtter på længere sigt barnets mulighed for at skabe en sikker base, hvorfra det kan og tør udforske verden.

Theraplay er terapi leg, der er med til at skabe den næring, der skal til for barnet indgår i kontaktøjeblikke, der er så vigtige for dets neurale, sociale, personlige og følelsesmæssige udvikling. Metoden har fokus på her-og-nu oplevelsen i interaktionen mellem barnet og den betydningsfulde voksne. Theraplay fokuserer ikke på barnets faktiske alder, men derimod på barnets følelsesmæssige udviklingsniveau. Metoden er sprogløs og har fokus på den kommunikation, der foregår non-verbalt og emotionelt.

Theraplay har fokus på det intersubjektive rum, der udvikles i det sunde forældre – barn. Et rum, hvor synkroni, gensidig regulering og følelsesmæssig afstemning støtter barnet i sin oplevelse af, at blive mødt meningsfyldt og udviklende. Tilknytning udvikles gennem regulerende og engagerende samvær og samspil, der fremkalder glædesfyldte spændingstilstande. Målet er at skabe tilknytning, selvregulering, tillid og skabe glæde og engagement.

Kvaliteten i det dyadiske samspil afdækkes gennem MIM (Marschack Interactive Method), der er en interaktionsanalyse med fokus på samspil i dyaden belyst gennem de 4 dimensioner struktur, omsorg, engagement og udfordring. MIM ligger til grund for det terapeutiske forløb
Charlotte Hagmund Hansen er autoriseret psykolog, internationalt certificeret Theraplay terapeut og certificeret supervisor og træner i Theraplay. Har sammen med Gitte Jørgensen skrevet bogen "Børn i gode hænder" omkring den neuroaffektive udviklingspsykologi og Theraplay.

Tid: Fredag den 2. september 2016, kl. 8:30-15:30
Morgenbrød ½ time før kursusstart.

Sted: Dansk Psykolog Forenings lokaler 2 A og B, Stockholmsgade 27, 2100 København Ø.

Deltagergebyr: Inkl. moms, morgenkaffe, frokost og eftermiddagskaffe begge dage: Medlemmer af DPSP kr. 990 kr., andre akademikere kr. 1,350 kr, EAN-fakturering desværre ikke mulig.

Bindende tilmelding: Senest d. 1. August, 2016 via www.dpsp.dk.

Arrangører: Psykolog Anne Vonger Kaas, DPSP

DANSK PSYKOTERAPEUTISK SELSKAB FOR PSYKOLOGER

SELSKAB I DANSK PSYKOLOG FORENING

Fredag d. 7. oktober 2016
Radisson Blue Royal
DPSPs Internationale
seminar i
København

Prof M H Rønnestad

Prof B Zachariae

Lektor PhD S Poulsen

Filosof A F Jensen

(PhD) V B Ekroll

Evidens – Zeitgeist eller Sandhed ?

*Hvordan påvirker evidenskrav:
Psykoteraapiens evolution? Patientbehandlingen? Psykologen? Viden-
sudviklingen?*

Hurtig tilmelding anbefales, hvis du vil sikre dig en plads

DPSP inviterer til et spændende internationalt seminar om den nyeste viden om psykoterapi & evidens. Mød panelet af internationalt anerkendte eksperter i psykoterapi, forskning & filosofi.

Professor emeritus M. Helge Rønnestad, Oslo Universitet, er kendt verden over for banebrydende forskning i psykoterapeutens professionelle udvikling, proces-effektforskning og klinisk vejledning. Rønnestad er europæisk koordinator for en af verdens største databaser for studier af professionel udvikling, The Society for Psychotherapy Research-Collaborative Research Network (SPR-CRN) med data fra 41 lande. Rønnestad har publiceret utallige artikler, bogkapitler og bøger bl.a. *The developing Practitioner: Growth and Stagnation of Therapists and Counselors* (2013), og har modtaget en række priser for sin forskning.

Professor Bobby Zachariae, cand psych., dr. med., er leder af Psykoonkologisk Forskningsenhed, Aarhus Universitetshospital og ansat ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet. Zachariae står bag flere hundrede forskningsartikler, er redaktør af flere internationale videnskabelige tidsskrifter, og er internationalt anerkendt ekspert indenfor stress, psykoneuroimmunologi, smerte, hypnose & visualisering samt psykosocial kræftforskning.

Lektor ved Københavns Universitet Stig Poulsen har udviklet et nuanceret evidensbaseret syn på psykoterapi der samler sig om psykoterapiintegration. Stig Poulsen forsker i evidensbaserede

DANSK PSYKOTERAPEUTISK SELSKAB FOR PSYKOLOGER

SELSKAB I DANSK PSYKOLOG FORENING

relationsfærdigheder, effekten af forskellige former for psykoterapi overfor bulimi og betydningen af psykoterapeuters refleksion og responsivitet, har skrevet en lang række artikler og bogkapitler og har rådgivende funktioner overfor offentlige myndigheder i relation til psykoterapi.

Dobbeltkompetencestipendiat (PhD) Vidar Blokhus Ekroll forsker i langtidseffekt af psykoterapi indenfor forskningsprogrammet *An intensive process-outcome study of the interpersonal aspects of psychotherapy*. Ekroll fokuserer på, hvordan psykoterapi designes med henblik på at opretholde effekt og fortsætte vækst flere år efter afslutning.

Filosof Anders Fogh Jensen, PhD, filosoffen.dk og ekstern lektor ved Aarhus Universitet, foredragsholder, samfundsdebattør og forfatter til en række bøger bl.a. *Projekt mennesket* (2009) og *Hvordan skal jeg leve mit liv, Kierkegaard?* (2013). Anders Fogh Jensen har bl.a. beskæftiget sig med galskabens historie og specialiseret sig i moderne fransk filosofi, tidsånd, styresystemer & organisationsforandring.

PROGRAM:

7.30	CHECK-IN & MORGEN BUFFET
8.50	Velkomst & introduktion v/ Formand f. DPSP Klaus Pedersen
9.00-10.10	Professor Michael Helge Rønnestad (Norge) <i>Er der evidens for evidensen?</i>
10.10-11.00	Professor Bobby Zachariae <i>Forskningsdesign & evidensniveauer:</i> Eksemplificeret ved forskning i bl.a. hypnose, psykosocial kræftforskning, m.v.
11.00-11.15	PAUSE
11.15-12.05	Lektor PhD Stig Poulsen <i>Tilpasning af psykoterapi til klienten: Evidensbaserede principper</i>
12.05-13.00	FROKOST
13.00-13.50	(PhD) Vidar Blokhus Ekroll (Norge) <i>Viden om vedvarende effekt & vekst etter avslutning av psykoterapi</i>
13.50-14.40	Filosof PhD Anders Fogh Jensen <i>Tidsånd, videnskab & psykoterapi</i>
14.40-15.00	PAUSE
15.00-15.50	Professor Michael Helge Rønnestad (Norge) <i>Utbrenthet, stagnasjon eller utvikling:</i>

DANSK PSYKOTERAPEUTISK SELSKAB FOR PSYKOLOGER

SELSKAB I DANSK PSYKOLOG FORENING

Empiriske og teoretiske bidrag til forståelsen av psykoterapeuters faglige udvikling

16.00-17.15

PANELDEBAT

Helge Rønnestad - Bobby Zachariae - Stig Poulsen - Vidar Ekroll
- Anders Fogh Jensen

17.15

RECEPTION

Tid og sted:

Fredag d. 7. oktober 2016, kl. 8:50-17:15. Morgenkaffe og registrering kl. 7:30.
Radisson Blu Royal, Hammerichsgade 1, 1611 København V.

Deltagerpris:

- 1190 kr. inkl. moms for medlemmer af Dansk Psykoterapeutisk Selskab for Psykologer
- 850 kr. inkl. moms for studerende, som er medlemmer af Dansk Psykolog Forening
- 1750 kr. inkl. moms for andre akademikere

Prisen inkluderer frokost, morgen og eftermiddagskaffe. EAN fakturering er ikke muligt.

Kandidatmedlemmer af Dansk Psykolog Forening, som ønsker at indmelde sig i DPSP, kan for 150 kr. i årskontingent melde sig ind via dpsp.dk

Tilmelding: Tilmelding foretages via dpsp.dk. Tilmeldingen er bindende. Sidste frist for tilmelding er fredag d. 9. september 2016. Regler for tilmelding og afmelding ses på hjemmesiden.

Meritering: Forventes godkendt med 6 timer i relevante specialistuddannelser

Arrangør: DPSP v/ Klaus Pedersen

10. november 2016 DP, København

Diagnostik og Etik; Etiske overvejelser, dilemmaer og udfordringer i diagnostisk praksis

v. Specialpsykolog Christian Møller Pedersen

Der er i dag et øgende fokus på diagnoser med en tilhørende debat omkring tendens til overdiagnosticering, patologisk kultur og udvidelse af det diagnostiske system.

I takt med øgningen af antallet specialpsykologer, udvidelsen af faglige grænser og større antal ledende psykologer, bliver diagnosticering gradvis en større del af vores daglige arbejde. Diagnostisk praksis og brug af diagnoser er derfor et felt vi som psykologer allerede, eller fremtidsmæssigt, vil skulle forholde os til.

Det i større grad at anvende diagnoser medfører imidlertid også en række etiske overvejelser, og i enkelte situationer endda etiske dilemmaer. Som ansvarlige og kyndige fagfolk, er en del af vores ansvar, at diagnosticeringsprocesserne foregår på en mest mulig etisk og respektfuld måde. Formålet med kurset er at give deltagerne en indføring i de relevante diagnostiske processer. Derudover vil medlemmerne få mulighed til at tillægge sig viden omkring de typiske etiske overvejelser, der gør sig gældende, før, under og efter diagnosticeringsprocessen.

Kursusdagen vil være udformet som en kombination af teoretiske oplæg omkring diagnosticeringsprocessernes etiske aspekter, samt en diskussion og refleksion omkring de etiske udfordringer og dilemmaer man kan møde ved brugen af diagnoser. Der vil sættes fokus på fire kerneområder: 1) Det informerede samtykke, 2) Etik i arbejde med relationen 3) Etiske kompetencer hos terapeuten 4) Fortrolighed og etik ved klientoplysninger.

Undervisere: Cand.psych. Christian Møller Pedersen, specialist og supervisor i psykopatologi og psykoterapi samt specialpsykolog i psykiatri. Ledende psykolog v. Klinik for Selvmordsforebyggelse, Universitetshospitalet Århus, Risskov samt tilknyttet Institut for Klinisk Medicin, Århus Universitet. CMP har skrevet artikler og bøger om diagnostik og assessment.

Tid og sted: Torsdag d.10 november 2016 kl. 9.00-16.00. Morgenmad og registrering fra kl. 8.30. Kurset afholdes i Dansk Psykolog Forening, Stockholmsgade 27, 2100 København Ø.

Tilmelding: www.dpsp.dk DPSPs medlemmer kr. 750,- andre DP psykologer kr. 850,- Prisen inkluderer frokost, morgen og eftermiddagskaffe. EAN fakturering er ikke muligt.

Tilmelding: Tilmelding foretages via dpsp.dk. Sidste frist for tilmelding er 10. oktober 2016. Regler for tilmelding og afmelding ses på hjemmesiden.

Meritering: Kurset forventes godkendt til specialistuddannelsen i psykoterapi og psykopatologi tværgående modul: 3.99, øvrige med 6 timer.

Arrangør: DPSP v/ Karen Aursand & Kirsten Grage
NYT FRA MEDIETEK-UDVALGET

ONLINE PSYKOTERAPI
Litteratur om teknologiunderstøttede psykologydelser

På vegne af DPSP har Medietek-udvalget anskaffet to bøger om online psykoanalyse:

Jill Savege Scharff: Psychoanalysis Online. Health, Teletherapy and Training, 2013, Karnac.
Jill Savege Scharff: Psychoanalysis Online 2. Impact of Technology on Development, Training and Therapy, 2015, Karnac.

I disse to bøger præsenterer en række kendte og erfarne psykoterapeuter og psykoanalytikere deres erfaringer med terapi, psykoanalyse og træning via telefon og internet (fx Skype). Det fremhæves, at terapi og supervision over geografisk afstand ikke er ny. Allerede Freud brugte ofte breve, ligesom audio- og videoptagelser i mange år er indgået i supervision. Men betydningen af dette har ikke været særligt diskuteret.

Her beskrives aktuelle erfaringer med terapiforløb og -udbytte, det dynamiske samspil mellem klient og terapeut, f.eks. oplevelsen af forskellig tid og sted for de to parter. Også betydningen af etiske, juridiske og tekniske problemstillinger diskuteres.

Generelt er holdningen, at det optimale er terapeutens og klientens tilstedeværelse i samme rum. Dog kan en række scenarier gøre det ønskeligt at supplere et forløb med telefon eller internet, f.eks. ved en flytning at forhindre brud i en terapeutisk kontakt. Det kan være en ønskelig mulighed for klienter/supervisander fra geografiske områder uden tilgængelig relevant terapeut/supervisor.

Flere kapitler omtaler betydningen for unges udvikling, parforhold og familieliv af den udbredte adgang til de forskellige internettjenester f.eks. Facebook, World of Warcraft, online pornografi. For mange betyder disse tjenester en sund udvidelse af deres muligheder for information og kontakt. Men for en voksende gruppe skaber disse tjenester afhængighed og social isolation, som kan give anledning til bekymring og frustration hos pårørende og dermed skabe behov for terapeutisk intervention.

Den samfundsmæssige voksende brug af kommunikationsteknologi influerer også klienter og den terapeutiske verden. Det skaber behov for at tage stilling både som profession og individuelt, ligesom det bliver nødvendigt at skabe fælles faglige retningslinier.

Alle indlæg i bøgerne er diskuterende og reflekterende omkring områdets muligheder og problemer. Der er meget casemateriale, oftest med eksempler på, at fysisk fremmøde kombineres med en onlinekontakt. Der efterlyses fortsat erfaringsdeling og forskning.

Birgit Heine Vrang p.v.a Medietek-udvalget

DANSK PSYKOTERAPEUTISK SELSKAB FOR PSYKOLOGER

SELSKAB I DANSK PSYKOLOG FORENING

Bestyrelsen:

Formand: Klaus Pedersen

Mail: klauspedersen.dk@gmail.com

Næstformand: Kirsten Rosenkrantz Grage

Mail: kirsteng@privat.dk

Kasserer: Finn Korsaa

Mail: fk@dpsp.dk

Bestyrelsesmedlem: Henriette McKenzie Rønhof Stoth

Mail: psykolog@henriettesloth.dk

Bestyrelsesmedlem: Anne Vonger Kaas

Mail: anne.vonger@mail.dk

Bestyrelsesmedlem: Mette Vinum

Mail: mette.vinum@gmail.com

Bestyrelsesmedlem: Malene Hinrichsen

Mail: psykolog@mahi.dk

Suppleant: Krista M. N. Straarup

Mail: kristasteen@msn.com

Suppleant: Karen Aursand

Mail: karenaursand@gmail.com

Sekretariat:

Sekretær: Lotte Dehli

Mail: ld@dpsp.dk

Telefontid:

Tirsdag 18.00 – 19.00

Tlf: 21 41 85 95

Århus-udvalget: Randi Markvart Dyreborg, Mette Weiss Mose, Ole Karkov Østergård, Krista Straarup, Maria Lægsgaard Kristensen & Klaus Pedersen

Odense-udvalget: Malene Hinrichsen, Tina Malchow-Møller, Henriette McKenzie Rønhof Sloth, Lykke Birkeland & Mette Riber

København-udvalget: Kirsten R. Grage, Finn Korsaa, Marie L. Rørne, Mette Vinum, Anne Vonger, Karen Aursand & Christina Helen Andersen.

Medietek-udvalget: Jens Berthelsen, Birgit Vrang, Birgitte Brun & Werner Regli

Online udvalget: Kim Mathiasen, Morten Fenger, Anne-Marie Thuesen, Anne Sophie Bauer, Iben Sejerøe-Szatkowski, Kit Lisbeth Jensen, Mehrak Salimi, Eric Allouche, Johan Eklund, Signe Wiingaard, Trine Natalja Sindahl & Werner Regli (koordinator).

DANSK PSYKOTERAPEUTISK SELSKAB FOR PSYKOLOGER

SELSKAB I DANSK PSYKOLOG FORENING

Internationale seminarer 1990 - 2014 i København & Århus

Ludvig Igra 1997, Mary Morgan & Stanley Ruscynski 1999, Alan Shore 2000, Korsgaard, & Gammelgaard, & Pedersen 2001, Bo Jacobsen 2002, Ulla Giersing 2002, David E. Sharff 2003 (m.fl. 1990-1995)

David Schnarch
2014

Emmy Van Deurzen
1996 + 2014

Alan Fruzzetti
2013

Scott Miller
2013

Patricia C. Della Selva
2012

Finn Skårderud
2012

Sigmund Karterud
2011

Irvin Yalom
2007

Ernesto Spinelli
2002 - 2007 - 2009

Atle Dyregrov
2011

Leslie Greenberg
2010

Nancy McWilliams
2009

Margaret Stroebe
2008

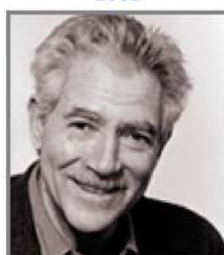
Henk Schutt
2008

Cloé Madanes
2008

Peter Fonagy
2006

Daniel Stern
2005

Paul Salkovskis
1998 & 2004